

[FUM] Ciutats : model o models? (un article d'Albert Punsola)

13/09/2004

ALBERT PUNSOLA

(/AUTOR/ALBERT-
PUNSOLA-44)

Periodista

Consulta [aquí](http://sostenible.cat/node/105859) (http://sostenible.cat/node/105859) les notícies publicades a Sostenible sobre el Fòrum 2004. Aquesta seria la conclusió del debat [Ciutats Sostenibles i l'aparença de la ciutat del futur](#) (http://unhabitat.org) que ha tingut lloc en el decurs de la primera jornada del Fòrum Urbà Mundial. Aquest debat s'ha convertit més

aviat en una exposició successiva de treballs realitzats per membres de la prestigiosa [London School of Economics](http://www.lse.ac.uk/) (http://www.lse.ac.uk/), tots focalitzats en qüestions de sostenibilitat urbana. Malgrat la diversitat dels estudis presentats -tant metodològica com en el seu objecte- un tret unificador és la constatació que no hi ha patrons de solució vàlids universalment sinó solucions adaptades a la cultura de cada lloc. Precisament, la comprensió de la sensibilitat de cada indret es revela com un element clau d'ajuda a la consecució de la sostenibilitat. Aquest concepte no és en cap cas un conjunt de solucions tècniques i intercanviables d'un lloc a un altre. En un parèntesi entre les intervencions dels experts de la London School of Economics, l'alcalde de Barcelona Joan Clos ha pres la paraula per explicar la clau de l'impuls de la ciutat de Barcelona i la seva renovació. Clos ha recordat que el 1979, quan van arribar els ajuntaments democràtics, l'atur era del 22% a la ciutat i que s'imposava un canvi d'estratègia. "Aleshores es van orientar els esforços en passar de ser una ciutat industrial a una ciutat terciària i per això es van voler restaurar edificis, crear noves places i es va presentar el 1981 la candidatura als jocs olímpics de 1992". Clos ha afegit que molts no van entendre en aquell moment perquè es prenen aquelles decisions amb un 22% d'atur però el temps ha demostrat que les opcions escollides -moltes d'elles amb una forta orientació sociocultural- van ser les correctes. L'alcalde Clos ha introduït en el debat el tema de la ciutat compacta de la qual s'ha mostrat un fervent defensor en el context mediterrani. El tema ha estat reprès en intervencions posteriors. Així s'ha presentat un estudi fet a cinc districtes de Londres, completament diferents entre ells en quant a composició social i ètnica, però que tenien com a característica comuna el fet de compartir una alta densitat de persona per habitant, superior a la mitjana de la ciutat. En aquests districtes s'ha preguntat a la gent sobre els avantatges i els inconvenients de la ciutat densa o compacta. El resultat ha estat que, en una primera instància, s'apreciaven factors més negatius com soroll o massificació. No obstant això, quan s'aprofundia en les enquestes, els ciutadans feien emergir els aspectes més positius com: la vida comunitària, la proximitat del comerç i la possibilitat de desplaçar-se a peu per resoldre els aspectes de la vida quotidiana. La ciutat compacta no té en el background cultural britànic en particular, i anglosaxó en general, la popularitat que manté en els països llatins. Durant molts anys s'ha associat aquest tipus de ciutat a pobresa i marginació per contraposició a la ciutat-jardí. Però avui en dia la tendència s'està invertint degut a la diferent apreciació de la qualitat de vida molt lligada a les dificultats de mobilitat en zones extenses. I això està passant a la mateixa ciutat de Londres. Un altre exemple del pes de la visió cultural en l'evolució de les ciutats s'ha posat de relleu en el treball presentat sobre la situació dels gitanos a la ciutat de Bucarest. L'autora del treball Catalina Turcu, romanesa, ha explicat com l'Ajuntament de la ciutat pretén remodelar un carrer on la presència gitana és majoritària a través de la demolició dels habitatges i la posterior reconstrucció del carrer amb noves edificacions. És un exemple d'una actuació arbitrària on ni tan sols s'ha previst el real·lotjament de les famílies que -segons l'autora- prové d'una cultura racista molt present a tota l'Europa de l'Est. Turcu ha afirmat que "no es pot canviar una ciutat físicament sense un treball social i cultural d'integració ja que això comporta nous desequilibris en el futur proper". El xoc cultural també ha estat present en les exposicions. En concret,

en un treball conduït per la xinesa Bingqin Li que ha explicat el fenomen de la migració rural a les ciutats xineses a través del cas de Tianjin, ciutat propera a la capital, que compta amb més de 10 milions d'habitants. Li ha sorprès a l'audiència quan ha revelat que a la Xina els immigrants rurals a les grans ciutats són tractats com a ciutadans estrangers en situació il·legal: se'ls obliga a portar una identificació específica, se'ls discrimina en els salaris i no se'ls permet participar políticament. Li ha explicat que això succeeix a Tianjin, però també a altres grans ciutats i que els habitants originaris de la ciutat solen justificar aquesta discriminació dels camperols tot al·legant que els immigrants rurals tenen una casa al camp i terres i que per tant, si els va malament, sempre poden tornar. El fenomen de les migracions rurals a les grans ciutats ha comportat un creixement urbanístic caòtic amb una pujada de la contaminació fruit de l'activitat del transport i les indústries. La Xina és actualment un exemple d'insostenibilitat urbana i això és fruit de la promoció de la indústria front a l'agricultura que, des del poder, es considera una activitat de menor importància estratègica. Un model completament diferent és el de la ciutat d'Accra, a Ghana. L'italià Giovanni Razzu ha estudiat com una ciutat africana devastada per la pobresa i la SIDA pot valoritzar un patrimoni cultural ric per iniciar la seva recuperació. La ciutat d'Accra manté, tot i els avatars històrics, un nucli urbà antic on les relacions socials són encara possibles i on la cultura oral té un gran pes. Això, unit a la preservació d'un bon nombre d'edificis d'interès, és, segons Razzu, un punt de partida per intentar obtenir inversions i així oferir aquesta patrimoni al mercat turístic i al món. Aquí l'objectiu no és el creixement econòmic desenfrenat sinó l'injecció de capital que permeti als habitants d'Accra d'assolir uns estàndards de vida acceptables a través d'una acció amb un fort accent cultural. Els conductors del debat han assenyalat que, obviament, donada la situació de moltes ciutats, hi ha lloc per al pessimisme però han volgut llançar un missatge d'optimisme. El seu argument és que la ciutat al llarg de la història genera problemes en el seu creixement però que tard o d'hora acaba inventant les solucions que, a més, acaben sent útils per tothom com, per exemple, els hospitals o els cossos de bombers. No obstant això i ja que la London School of Economics ha monopolitzat, en el bon sentit el debat, s'ha recordat que la capital britànica té actualment una empremta ecològica 120 vegades més gran que el territori que ocupa la ciutat. Sens dubte un bon repte per al segle XXI per al qual encara no s'ha trobat un model de gestió apropiat. La informació al minut sobre els diàlegs, [aquí](http://sostenible.cat/node/105859) (<http://sostenible.cat/node/105859>)

Share 0

Tuit

 (<https://plus.google.com/share?url=https%3A//www.sostenible.cat/opinio/fum-ciutats-model-o-models-un-article-dalbert-punsola-0>)

 (<https://www.sostenible.cat/print/opinio/fum-ciutats-model-o-models-un-article-dalbert-punsola-0>)

Relacionats

Butlletí

Correu electrònic *

[Enviaments anteriors](/newsletter/sostenible) (/newsletter/sostenible)

(/)

Revista de la **xarxa** de ciutats i pobles cap a la sostenibilitat

**Diputació
Barcelona**

(<http://www.diba.cat>)

[Arxiu \(/arxiu\)](#)

[Continguts per categoria \(/tagclouds/chunk/3\)](#)

[Continguts per etiqueta \(/tagclouds/chunk/1\)](#)

[Continguts per municipi \(/tagclouds/chunk/2\)](#)

[Avís legal \(http://www.diba.cat/avislegal\)](http://www.diba.cat/avislegal)

[Contacte \(/formulari/contacte\)](#)

[RSS \(https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=\)](https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=)

(<https://www.facebook.com/Sosteniblecat-146513494888>)

(<http://www.twitter.com/xarxasost>)

(<http://youtube.com/xarxasost>)

([rss.xml](#))